

LIETUVOS ALPINIZMO FEDERACIJA

„DUTANDON“ TRIJŲ VIRŠŪNIŲ TRAVERSAS

5A SUNKUMO KATEGORIJS

(FANŲ KALNAI)

Vadovas - B. BINKAUSKAS

Vilnius 1973 m.

ĮKOPIMO OBJEKTO GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR SPORTINĖ CHARAKTERISTIKA

Dutandon viršūnė aukščio (4187) susideda iš trijų atskirų viršūnių ir randasi pietinėje Fanų kalnų dalyje, į vasarus nuo Iskanderkulio ežero. Įkopimo maršrutas, 5A sunkumo kategorijos, prasideda įkopiant į viršūnę Šiaurės rytų briauna. Nuo stovyklos prie Argo iki viršūnės popėdės - dvi valandos kelio, viršūnė ir maršruto viršutinė dalis gerai matoma iš stovyklos. Todėl ji buvo pasirinkta įkopimo objektu.

Fanų kalnai pasižymi pastoviais sausais orais ir mažu debesuotumu. Maršrutai išimtinai uoliniai. Uolos sudėtingos su mažomis laikynėmis arba tik rauplėtu paviršiumi, tačiau šiltos. Visi maršrutai reikalauja geros laipiojimo uolomis technikos ir specialios avalynės, pageidautini kaliošai.

ORGANIZACINIS IR TAKTINIS ĮKOPIMO PLANAS

Grupės dalyvių kvalifikacijos kėlimo, planuose buvo įkopimas į 5A sunkumo kategorijos viršūnę. Prieš tai atlikti maršrutai buvo ištiesai uoliniai, todėl buvo parinkta "Dutandon" viršūnė, kaip lengvai pasiekama iš stovyklos ir tokio pat charakterio* Ankščiau kopusios V.Stepulio grupės atlikta žvalgyba leido objektyviai įvertinti maršruto sunkumą, suplanuoti grupės darbą* Įkopimo metu buvo palaikomas radio ryšis su stovykla japonų, gamybos radio stotelėmis. Įkopimą grupė planavo atlikti per tris dienas.

GRUPĖS SUDĖTIS

Grupę sudarė alpinistai, atlikę po tris įkopimus fanų kalnuose kartu. Grupės naujokas buvo V. MARAZAS, kuris ėjo į pirmą 5A sunkumo kategorijos viršūnę.

I. BINKAUSKAS Boleslovas - Juozapas, Balio - grupės vadovas, 1939 nu gimimo, lietuvis, I atsk. alp. stažas 14 metų, inžinierius-elektrikas, teohn.m.kand. LTSR Mokslų Akademija, adresas: Vilnius, Vykinto gt. 27 -7.

II. BITINAS Valentinas- Kosto, 1938 m. gimimo, lietuvis, I atsk. alpinizmo stažas 8 metai, elektromonteris LTSR VRE, adresas: Elektrėnai, Sodų gt. 3-13.

III. JAKŠTAS Alfonsas, Jono, 1938 m. gimimo, lietuvis, I ats. alp., stalius. Adresas: Kaišiadorių raj. Žaslai, Čiobiškio 3.

IV. MARAZAS Vytautas, Jono, 1940 m. gimimo, lietuvis, II atsk. alpin., inžinierius - hidrotechnikos. Adresas: Vilnius, Žėručio gt. 21 - 30.

GRUPĖS DALYVIŲ VEIKSMŲ ĮVERTINIMAS

Šiame įkopime gerai užsirekomendavo A. JAKŠTAS. Jis pirmu praėjo sunkias sienas pakylant į petį. Visame maršrute buvo aktyvus.

V.BITINAS. Aktyvus įkopime, mėgsta eiti pirmas. Maršrute ramus, numatant toliau vaikščioti į aukščiausios kategorijos (6) įkopimus reikia toliau tobulinti laipiojimo uolomis

techniką.

V. MARAZAS. Ramus ir susikaupęs įkopime. "Racionaliai naudojo jėgas lipdamas sportiniu. Gerai užsirekomendavo leisdamasis paskutiniu sportiniu. Gali eiti į 5A ir sunkesnės kategorijos įkopiznus. Laipiojant uolomis reikėtų toliau tobulinti techniką.

GRUPĖS VADOVAS -

B. BINKAUSKAS

MARŠRUTO APRAŠYMAS

I-oji diena rugpjūčio 1-oji.

Atkarpa 0-1. Iš bazinės stovyklos pagal Argu išeiname 5 30 val, nusileidžiame taku žemyn. Persikeliame per Argo upę ir kylame Pietinės Čapdaros upės kairiuoju krantu, viršutinėj jos dalyje sniego tiltu persikeliame per upę ir kylome šlaitu prie Dutandono viršūnės šiaurės rytų briaunos, 7 30 esame po maršrutu susirišome, užkandome.

Atkarpa 1-2. Į maršrutą išeiname 8 val, Kylome į viršūnę kairia aiškiai išreikšto kuluaro puse. Pirmos penkios virvės lengvo laipiojimo statesnes vietas, apeinant lentynėlėmis.

Atkarpa 2-3. Pirmoji siena. Viena virvė sunkaus laipiojimo, 2 kabliai ir apsaugai išnaudojami iškyšuliai ir

siauras kaminas. Kuprines ištraukiame. Išveda į aikštelę su lentynėlėmis.

Atkarpa 3-4. Šviesių uolu siena. Vidutinio sunkumo uolos su sunkią uolų tarpais. Lipome su kaliošais, išnaudodami paviršiaus nelygumą. 5 virvės.

Atkarpa 4-5, Labai sunkią uolų siena beveik be užsikabinimu tik rauplėtu paviršium, trys virvės, 4 uolų kabliai ir ledo kablys statumas 60° išveda į plačią lentynėlę.

Atkarpa 5-6. Šviesiai ruda siena, beveik be laikynių, statimas 60° toliau didėjo 70° . Įveikiam traversuodami į kairę, paskui į dešinę. Du kabliai. Kuprines ištraukiame.

Atkarpa 6-7. Pasiiekiam viršutinę kuluaro dalį, trys virvės vidutinio sunkumo uolų veda po kaminu su kamščiu. Mazginė maršruto dalis. Apsauga per iškyšulius ir vienas kablys, dvi virvės, statumas $70-90^\circ$.

Atkarpa 7-8, Lengvos uolos išveda į viršūnės petį dvi virvės, 17 30 val, oras puikus. Pietaujame prie kontrolinio turo.

Atkarpa 8-9. Sunkios uolos, dvi virvės, išėjimas į keterą, statumas 60° .

Atkarpa 9-10 . Lengvos uolos, ėjimas ketera, trys virvės.

Atkarpa 10-11, Sunkios uolos, įveikiau žandarmą keteroj.

Atkarpa 11-12. Lengvos uolos, keteroj iki viršūnės. Viršūnėje 20.15 vai. sustojame nakvynei.

Antroji diena - rugpjūčio 2 d.

Atkarpa 12-13. Leidžiamasis į požemėjimą tarp pirmos ir antros viršūnių, 4 virvės sportiniu ir viena Diulferio

būdu, ieškant kelio tarp stačių uolų aikštelių. Naudojamės anksčiau įmuštais uolų kabliais, pakeisdami kilpas. Pirmą leidžiam su viršutinė apsauga.

Atkarpa 13-14. Trys virvės, ledo - firno siena, statumas 35 - 40°. Panaudojant kates ledo kablius. Trys virvės.

Atkarpa 14-15. Vidutinio sunkumo uolos 4 virves išveda į viršūnę.

Atkarpa 15-16. 5 m. sudėtingo laipiojimo nusileidžiant į tarpą tarp antros ir trečios viršūnių.

Atkarpa 16-17, Einame be kuprinių, 5 virvės vidutinio sunkumo uolų. Išnaudojame gerą uolų sukibimą su kaliošų paviršiumi. |

Atkarpa 17-18. Nusileisdžiame pakilimo keliu į tarpą tarp antros ir trečios viršūnių.

Atkarpa 18-19. Du sportiniai nusileidimai smarkiai biriu kuluaru ir traversas žymiai į kairę, išeinant ant sniego lopų. Toliau nuobiromis žemyn.

Atkarpa 19-20. Nusileidus nuo Dutandon viršūnės, leidžiamės į Argo upės slėnį, prisitaikydami kairės pusės. Iš kairės apeiname pirmą avinų kaktų, sieną. Žemutinė dalyje taip pat 150 m į kairę, mišku nusileidžiam į upės slėnį.

Atkarpa 20-21. Grižtame į stovyklą gerai žinomu taku. Stovykloj 20.30 val

Maršruto charakteristikų lentelė
 „Dutandon“ trijų viršūnių traversas
 Maršruto aukščių skirtumas 1240 m
 Ypatingai sunkių vietų 400 m
 Vidutinis statusas 52°
 Ypatingai sunkių vietų 67°

Data	Atkarpa	Statusas (°)	Aukštis (m)	Kopimo sąlygos			Laikas (val.)			Įkaba kablių		
				S.K.	Apsauga	Oras	Išėjimo	Sustojimo	Kopimo	Uolų	Ledo	Šliamb.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
VIII.1	0-1	-	300	-	-	-	5.30	7.30	2 val.	-	-	-
	1-2	30	150	II			8.val.	-	-	-	-	-
	2-3	80	30	V pakaitinė			-			2	-	-
	3-4	60	180	III	"					-	-	-
	4-5	70	80	V	"					4	1	-
	5-6	60	60	V	"					2	-	-
	6-7	70	120	IV	"					1	-	-
	7-8	30	50	II vienalaikė				17.30	9.30	-	-	-
	8-9	60°	80	IV pakaitinė			18.30			-	-	-
	9-10	30°	60	II-III vienal.						-	-	-
	10-11	70°	30	IV pakaitinė						-	-	-
	11-12	50	100m	III vienal.				20.15	1.45	-	-	-

Nakv
 telė
 dome

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VIII.2	12-13	60°-80°	-250 m	V	pakaitinē	puikuss	7.30				
	13-14	40°	80 m	IV	"			13		1	
	14-15	50°	120 m	III	"						
	15-16		-30 m	III	"						
	16-17		70 m	III	"			14.00	6.30		
	17-18	50°	-70 m		"			15.00	7.30		
	18-19	70°	-100 m	IV	"		16.00				
	19-20							18.00	3 val.		
	20-21			-			18.30	20.30	2 val.		

Visos 11 2

Be to, pamsudots 9 se

V. Britines

V. Marazas

A. Jekštes

B. Bernikauškas

Dutandon Suisun - Rytty busine

